

Éljen a császár!

Tamás bement sarki presszóba, hogy ott várja meg Magdit. Leült egy ablak melletti asztalhoz, ahonnan szemmel tarthatta az egész teret.

- Jó napot kívánok! – üdvözölte a pincérnő. – Mit tetszik kérni, fiatalember?
- Elnézést kérek, asszonyom, csupán csak elnézést. Várok valakit.
- Kérem, ha magának így jó. De várni ital mellett is lehet.
- Igaza van, legyen szíves, hozzon két kávét!

A pincérnő sarkon fordult, magára hagyta Tamást, aki rágyújtott, és nagy élvezettel szívta mellre a füstöt. Még alig szívott kettőt-hármat, a cigarettát máris a hamutálban sündörgette, így a parazsa szép kúpalakú lett, aztán pedig egyengetni kezdte a cigarettával a hamut a tál fenekén. Annyira belefeledkezett ebbe a műveletbe, hogy észre sem vette Magdi érkezését.

- Szia, kis neuraszténiásom! – üdvözölte Magdi.

Tamás fölállt, megcsókolták egymást, majd leültek az asztalhoz.

– Az előbb érkeztem ám én is. Mi újság a cukrász üzemben? – érdeklődött Tamás.

– Semmi különös. Mindnyájunknak fáj a csuklója. Kivágtunk délelőtt vagy ezer tortalapot a sütőkeretekből. De sebaj, holnap szabad szombatos leszek, és még ott a vasárnap is! Két nap alatt kipihenem magamat, még akkor is, ha holnap megyünk nagymamával meggyet szedni a Velencei-tóhoz.

- A Velencei-tóhoz?! – kapta föl Tamás a fejét.

– Igen, oda. Van ott egy kis telkünk nyaralóval és két szép meggyfával. Ha van kedved meggyet szedni, gyere velünk.

– Már hogyne volna kedvem, mikor annyira szeretem a meggyet! Mikor indulunk?

- Holnap fél nyolckor a Déliből.
- Rendben van. Ott várlak mindkettőtöket.
- De remélem, nem öltözöl ki? Én melegítőben megyek.
- Akkor én is.

A pincérnő kihozta a kávét, és letette az asztalra. Magdi beletett két szem cukrot a kávéba, és kavargatni kezdte. Tamás nagyon édes szájú volt, ő három cukorral szerette.

- Mennyi az idő? – kérdezte Magdit.
- Háromnegyed öt van. Miért?

– Mert ma kollégiumi nap van. Öt órára mindenkinek a kollégiumban kell lenni. Rendkívüli közgyűlés lesz, nem tudom, mit akarnak.

– Akkor igyuk meg gyorsan a kávét, és menjünk! Nekem is találkozóm van a barátnőmmel. Itt dolgozik közel egy virágüzletben.

Amikor Tamás a kollégiumba érkezett, a lépcsőn már jöttek lefelé a hallgatók a klubterembe, fejükön egy-egy székkal. Ő is fölszaladt egy székért a második emeletre, a szobájába, és sietett le a lépcsőn. Közvetlenül a klubajtó mellett még volt hely, odaült. A diákbizottság titkára, egy vörös hajú hallgató, üdvözölte a tagságot, és átadta a szót a kollégium igazgatójának.

– Tisztelt Kollégium! Nagy múltú intézetünket különös megtiszteltetés érte. Holnap érkezik hazánkba Brillantin császár és kísérete. Nekünk jutott az a megtisztelő feladat, hogy holnap reggel nyolc órakor fogadjuk őt és kíséretét a Ferihegyi Repülőtéren. A diákbizottság úgy döntött, hogy intézetünk bal szárnyának hallgatói menjenek a fogadásra, mert ők nem szakkollégisták, így kevesebb a kötelezettségük is. Arra kérnénk a fogadásra induló hallgatókat, hogy vegyék komolyan ezt a föladatot.

A terem fölzúdult, füttyültek és többen közbekiabáltak. Tamás szólásra jelentkezett.

– Igazgató elvtárs! Én csak azt szeretném mondani, hogy ezen a fogadáson nem veszek részt. Ennek az uralkodónak a népe éhezik, tízezrek pusztulnak el, miközben híres tizenkét oroszlánjának egészségét orvosok vigyázzák. Meg egyébként is. Én a huszadik század második felében nem vagyok kíváncsi egy császárra!

– Tamás! – szólt közbe az igazgató. – Maga az épület bal szárnyában lakik, így magára is kötelező a diákbizottság határozata. Függetlenül attól, hogy kíváncsi-e a császárra vagy sem. És ha szabad kérdeznem, mit óhajt csinálni holnap délelőtt?

– Megyek meggyet szedni a kedvesemmel a Velencei-tóhoz.

Nagy derűtség fogadta Tamás választát, többen kiabálni kezdtek: „Le a császárral! Éljenek a meggyfák!” Végül az igazgató csendre intette a hallgatókat, és így szólt:

– Fiúk! A diákbizottság határozatát hallották, az alól nincs kivétel. Az esetleges hiányzók névsorát holnap délután kérem az irodámba leadni. Ezzel részemről befejeztem.

*

Másnap reggel hét órakor, mikor Tamás indult a pályaudvarra, már a kollégium előtt állt három autóbusz. Az egyik fiú kiszólt a buszablakon:

– Tamás, ne hülyéskedj, gyere velünk, mert az igazgató pikkel rád!

– Hadd pikkeljen! – mondta Tamás. – Az a lényeg, hogy Magdi szeret!

Azzal búcsút intett, és elindult a Déli pályaudvarra.

*

Hétfőn délután három óra felé a kollégium hangosbemondóján kérték Tamást az igazgatóhoz. Tamás a könyvtárban tartózkodott, de a hangosbemondó hangját ott is jól lehetett hallani. Leszaladt a lépcsőn a földszintre, ahol az igazgató szobája volt. Bekopogott.

– Tessék!

Tamás belépett.

- Jó napot kívánok, igazgató elvtárs!
- Jó napot. Foglaljon helyet!

Tamás leült az igazgató asztala előtti fotelba.

- Hallom – kezdte gunyorosan az intézet vezetője –, hogy a maga kivételével mindenki megjelent a császár fogadásán.
- Én viszont mondtam az igazgató elvtársnak, hogy nem megyek el.
- A diákbizottság határozata magára is kötelező. Én külön hangsúlyoztam, hogy nem kivétel maga sem. Ugye, maga nem szakkollégista?
- Nem.
- Akkor nem lesz nehéz megválnunk egymástól.
- Csak nem fog ezért kirúgni, igazgató elvtárs?!
- Azt azért nem. Csak megválnunk egymástól. Dél előtt telefonáltak a Ráday úti kollégiumból, hogy egy hely megüresedett. Át fogom oda helyezni. Rendben van?
- Rendben, csak itt vannak a barátaim, meg itt van ez a kitűnő könyvtár is. Nagyon hiányzik majd. És mindez egy rohadt császár miatt.
- Nem a császár miatt, Tamás, nem a császár miatt. Maga megszegte a diákbizottság döntését.
- Igen, elismerem, hogy megszegtem, mert nem értettem vele egyet. Ha újra kezdődne az egész, ismét megszegném.
- Hát, látja, Tamás, ezért helyezzük át a másik kollégiumba, hogy erre ne kerüljön sor.
- Megértettem. Minden jót kívánok!
- Magának is – mondta az igazgató, és kezét nyújtott.

*

Tamás még aznap délután telerakta könyveivel a bőröndjét, és elindult a Ráday úti kollégiumba. Már a Gellért szálló előtt járt, amikor odaért a császár díszkísérete. Elöl jöttek a rendőrmotorosok, majd utánuk a fekete személygépkocsik. A harmadik nyitott kocsik volt a császáré. Állt, de mintha ült volna, olyan kicsi volt. Rengeteg kíváncsi ember tolongott a téren, Tamás alig tudott előre jutni.

Mikor a kocsikaraván megállt, a császár mindkét kezével integetett a tömegnek, és a tömeg is éljenzésbe fogott. Tamás letette a bőröndjét, és szinte önkívületben üvöltözni kezdett: „Éljenek az éhen haltak! Te meg dögölj meg az oroslánjaiddal együtt! Te, Te Óriás Törpe!”

De hiába üvöltözött úgy, ahogy a torkán kifért, nem figyelt rá senki. Csalódottan fölvette a bőröndjét a földről, és elindult: át a Szabadság-hídon Pestre.

(Utassy József bagyatékából)